

(I) Розглянемо задачу Коші:

$$\begin{cases} \text{задано } \sigma = \text{const} > 0, f \in L^2(0, T), u_0 \in \mathbb{R} \\ \text{знайти } u = u(t) \text{ таку, що} \\ u'(t) + \sigma u(t) = f(t), \quad \forall t \in (0, T], u(0) = u_0 \end{cases}$$

Рівняння балансу:

Варіаційна задача:

$$\begin{cases} \text{Дано } u_0 \in H = L^2(\Omega) \\ \text{Знайти } u = u(t) \in V = H_0^1(\Omega) \text{ таку, що} \\ m(u', v) + a(u, v) = \langle l, v \rangle, \quad \forall t \in (0, T] \\ m(u(0), v) = m(u_0, v) \end{cases}$$

Білінійні форми:

$$m(u, v) = \int_{\Omega} uv \, dx$$

$$a(u, v) = \int_{\Omega} \sigma uv \, dx$$

$$\langle l, v \rangle = \int_{\Omega} f v \, dx$$

Підставимо $v = u(t)$:

$$\begin{cases} \frac{1}{2} \frac{d}{dt} m(u(t), u(t)) + a(u(t), u(t)) = \langle l(t), u(t) \rangle \\ m(u(0), u(0)) = m(u_0, u(0)) \end{cases}$$

Використовуємо поняття норми:

$$\|u\|_m = m^{1/2} (u, u)$$

$$\|u\|_a = a^{1/2} (u, u)$$

Отримуємо:

$$\begin{cases} \frac{1}{2} \frac{d}{dt} \|u(t)\|_H^2 + \|u(t)\|_V^2 = \langle l(t), u(t) \rangle \\ \|u(0)\|_H^2 = m(u_0, u(0)) \end{cases}$$

Проінтегруємо за часом:

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} \|u(t)\|_H^2 + \int_0^t \|u(\tau)\|_V^2 d\tau &= \frac{1}{2} \|u(0)\|_H^2 \\ &+ \int_0^t \langle l(\tau), u(\tau) \rangle d\tau \end{aligned}$$

↓ рівняння балансу

Єдиність розв'язку та його неперервна залежність:

Нехай u_1 і u_2 ($u_1 \neq u_2$) — розв'язки рівняння балансу і $z = z(t) = u_1 - u_2 \neq 0$.
Тоді підставимо у р-не балансу і

отримаємо:

$$\frac{1}{2} \|z\|_H^2 + \int_0^t \|z\|_V^2 d\tau = 0 \Rightarrow \begin{cases} \|z\|_H = 0 \\ \|z\|_V = 0 \end{cases}$$

суперечить припущенню

II) Будем использовать однокровную рекурсивную схему:

$$u_{\Delta t}(t) = u^j [1 - \omega(t)] + u^{j+1} \omega(t) \equiv \\ \equiv u^j + \Delta t \omega(t) \dot{u}^{j+1/2}$$

$$u^j, u^{j+1} \in V; \dot{u}^{j+1/2} = (u^{j+1} - u^j) / \Delta t;$$

$$\omega(t) = \frac{t - t_j}{\Delta t}$$

Подставляя в p -е уравнение получаем:

$$m(\dot{u}^{j+1/2}, v) + a(u^j + \Delta t \omega(t) \dot{u}^{j+1/2}, v) = \langle l, v \rangle$$

$$m(u^0, v) = m(u_0, v) \quad \forall t \in [t_j; t_{j+1}] \\ \forall v \in V, j = 0, N-1$$

$$\forall \xi = \xi(t) = \int_{t_j}^{t_{j+1}} \xi(t) dt = 1$$

$$\Theta = \int_{t_j}^{t_{j+1}} \omega(t) \xi(t) dt$$

Дополним их к ξ , проинтегрируем:

$$\int_{t_j}^{t_{j+1}} m(\dot{u}^{j+1/2}, v) + a(u^j + \Delta t \Theta \dot{u}^{j+1/2}, v) = \int_{t_j}^{t_{j+1}} \langle l(t), v \rangle dt \\ m(u^0, v) = m(u_0, v)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} m(\dot{u}^{j+1/2}, v) + \Delta t \Theta a(\dot{u}^{j+1/2}, v) = \int_{t_j}^{t_{j+1}} \langle l(t), v \rangle dt - a(u^j, v) \\ m(u^0, v) = m(u_0, v) \\ u^{j+1} = u^j + \Delta t \dot{u}^{j+1/2} \end{array} \right.$$

III Достатні умови стійкості:

1) $\forall \epsilon \in [0; 0,5)$ і $\Delta t \rightarrow 0$

2) $\theta \in [\frac{1}{2}; 1]$

IV Покажемо $e^j = u(t_j) - u^j$

$$u(t_{j+1}) = u(t_j + \frac{\Delta t}{2}) + \frac{\Delta t}{2} u'(t_j + \frac{\Delta t}{2}) + \frac{1}{2} \left(\frac{\Delta t}{2}\right)^2 u''(t_j + \frac{\Delta t}{2}) + \dots +$$

$$u(t_j) = u(t_j + \frac{\Delta t}{2}) - \frac{\Delta t}{2} u'(t_j + \frac{\Delta t}{2}) + \frac{1}{2} \left(\frac{\Delta t}{2}\right)^2 u''(t_j + \frac{\Delta t}{2}) + \dots$$

$$\frac{u(t_{j+1}) - u(t_j)}{2} = u(t_j + \frac{\Delta t}{2}) +$$

2

$$+ \frac{\Delta t}{2} u'(t_j + \frac{1}{2}) + \frac{1}{2} \left(\frac{\Delta t}{2} \right)^2 u''(t_j + \frac{1}{2}) + O(\Delta t^3)$$

$$\frac{u(t_{j+1}) - u(t_j)}{\Delta t} = u(t_j + 0.5) + \frac{1}{3} \frac{\Delta t^2}{8} u''' + O(\Delta t^3), \text{ топу, чинув}$$

знахо формулу по кибки, можна предста-
вити у вигляді:

$$\begin{aligned} \text{Знайти } \{e^{j+\frac{1}{2}}; e^{j+1}\} \in V^2: m(e^{j+\frac{1}{2}}, v) + \\ + \beta(e^{j+\frac{1}{2}} + \Delta t(0 - \frac{1}{2})e^{j+\frac{1}{2}}, v) = \\ = \langle l_{j+\frac{1}{2}} u, e^{j+\frac{1}{2}} \rangle = \langle l(t_j + \frac{1}{2}), v \rangle = \\ = -m(u(t_j + \frac{1}{2}), v) - \beta(u(t_j + \frac{1}{2}), v), \\ \forall v \in V \end{aligned}$$

Приведемо це все до ОРС

$$\frac{1}{2} \|e^{n+1}\|_m^2 + \Delta t \sum_{i=0}^n \|e^{i+\frac{1}{2}}\|_m^2 + \frac{1}{2} \Delta t (0 - \frac{1}{2}) \cdot$$

$$\cdot \|e^{i+\frac{1}{2}}\|_m^2 = \frac{1}{2} \|e^0\|_m^2 + \Delta t \cdot \frac{\Delta t^2}{8} \sum_{i=0}^n \langle l_{i+\frac{1}{2}} u, e^{i+\frac{1}{2}} \rangle + \left(\frac{1}{2} \Delta t (0 - \frac{1}{2}) \|e^0\|_m^2 \right)$$

Припустимо $\theta = \frac{1}{2}$, $\langle l_{j+\frac{1}{2}}, e^{j+\frac{1}{2}} \rangle \leq$
 $1) \|l_{j+\frac{1}{2}}(u)\| \|e^{j+\frac{1}{2}}\|_B \leq \frac{1}{4\epsilon} \|l_{j+\frac{1}{2}}(u)\|^2 \cdot \|e^{j+\frac{1}{2}}\|_B^2, \forall \epsilon > 0$

$$d = \frac{\delta}{\Delta t^2}; \|e^{m+1}\|_m^2 + \Delta t \sum_{j=0}^m \|e^{j+\frac{1}{2}}\|_B^2 \leq$$

$$\leq \Delta t \frac{\Delta t^4}{2^8} \sum_{j=0}^m \|l_{j+\frac{1}{2}}(u)\|^2$$

Припустимо, що $\theta \neq \frac{1}{2}$:

$$m(e^{j+\frac{1}{2}}, v) + \beta(e^{j+\theta}, v) =$$

$$= \Delta t (\theta - \frac{1}{2}) \alpha(u_n(t_{j+\frac{1}{2}}), v) -$$

$-\Delta t^2 \langle l_j(v) \rangle$, тому, ми можемо
 зробити висновок, що у в. 1 та в. 2 схем
 $= (\frac{1}{2} - \theta) \cdot \dots = (\frac{1}{2} - \theta) \cdot \dots$ апроксимація

⑤ Показати, що $0 \leq \Theta \leq 1$

$$\Theta = \int_{t_j}^{t_{j+1}} \omega(t) \xi(t) dt$$

Оскільки $\int_{t_j}^{t_{j+1}} \xi(t) dt = 1$, то,

згідно з теоремою про середнє отримуємо:

$$\int_{t_j}^{t_{j+1}} \omega(t) \xi(t) dt = \omega(t^*) \underbrace{\int_{t_j}^{t_{j+1}} \xi(t) dt}_{=1} =$$

$$= \omega(t^*) = \frac{t^* - t_j}{\Delta t} \quad t^* \in [t_j; t_{j+1}]$$

Оцінка значення t^* :

$$t_j \leq t^* \leq t_{j+1}$$

$$0 \leq t^* - t_j \leq t_{j+1} - t_j$$

$$0 \leq t^* - t_j \leq \Delta t \quad | : \Delta t$$

$$0 \leq \frac{t^* - t_j}{\Delta t} \leq 1$$

Таким чином Θ набуває мінімального значення при $t^* = t_j \rightarrow \Theta = 0$ та максимального при $t^* = t_{j+1} \rightarrow \Theta = 1$

(VI) у рази $f(t) = 0$; $\alpha = 1$ отримавмо:

$$\langle l_{t+\frac{1}{2}}, v \rangle \equiv 0$$

$$a(u, v) = m(u, v) = \int u v dv \Rightarrow A = M$$

Тому, однокрокова рекурентна задача матиме вигляд

$$\begin{cases} (A + \theta \Delta t A) \tau^{j+\frac{1}{2}} = -A q^j \Rightarrow \\ q^{j+1} = q^j + \Delta t \tau^{j+\frac{1}{2}} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \tau^{j+\frac{1}{2}} = -\frac{1}{1+\theta \Delta t} q^j \\ q^{j+1} = q^j + \Delta t \tau^{j+\frac{1}{2}} \end{cases} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow q^{j+1} = q^j - \frac{\Delta t}{1+\theta \Delta t} q^j = q^j \cdot \left(\frac{1+\theta \Delta t - \Delta t}{1+\theta \Delta t} \right)$$

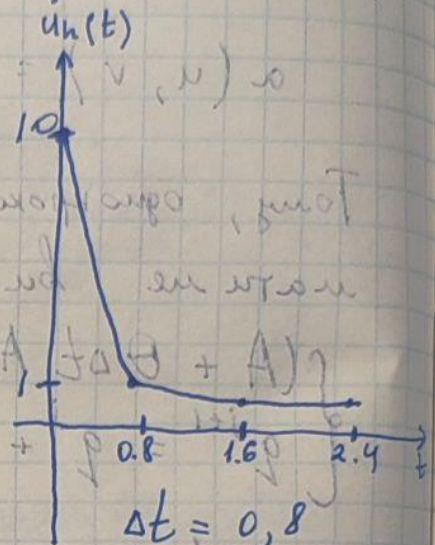
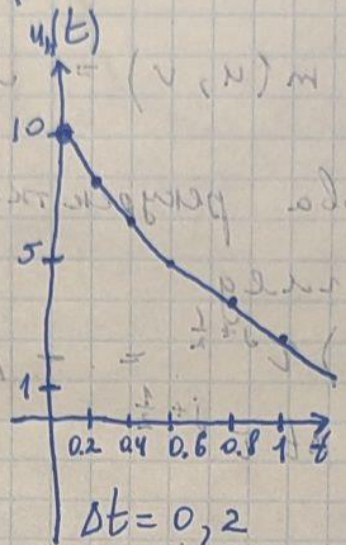
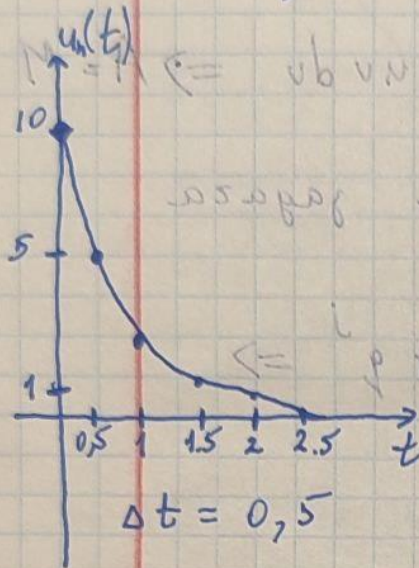
$$q^{j+1} = \left(\frac{1-\Delta t + \theta \Delta t}{1+\theta \Delta t} \right) \cdot q^j$$

При заданих $u_0 = 10$, $q^0 = 10$

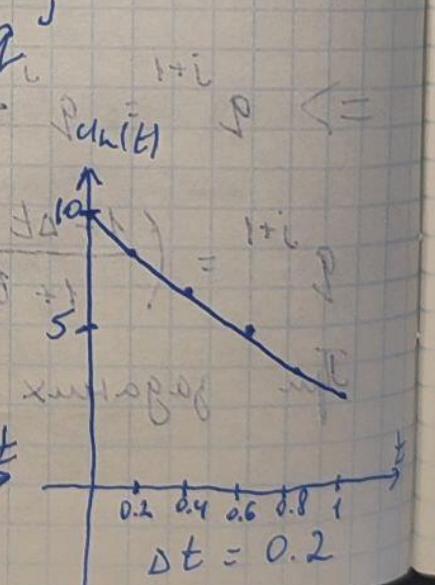
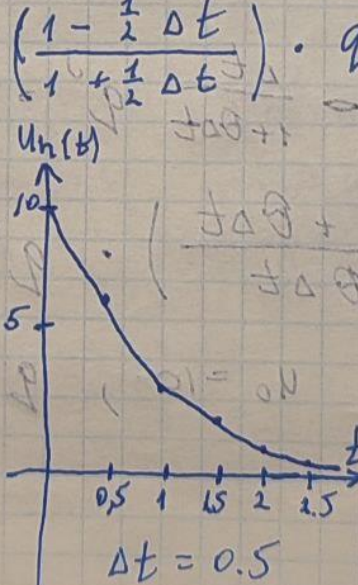
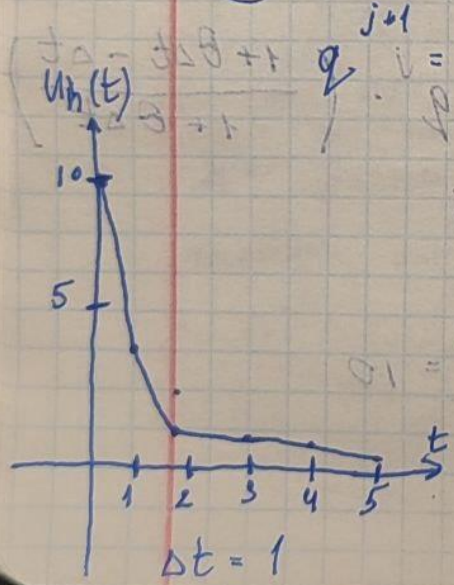

$$(1) \theta = 0 \Rightarrow q^0 = 10$$

$$q^{j+1} = (1 - \Delta t) q^j \Rightarrow q^j = 10 \cdot (1 - \Delta t)^j$$

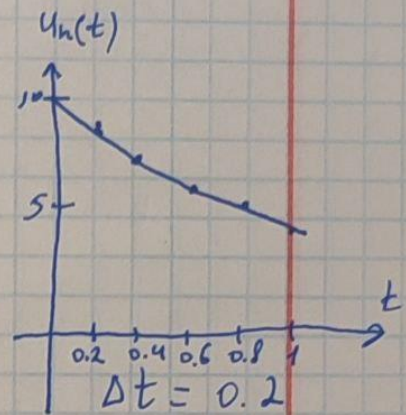
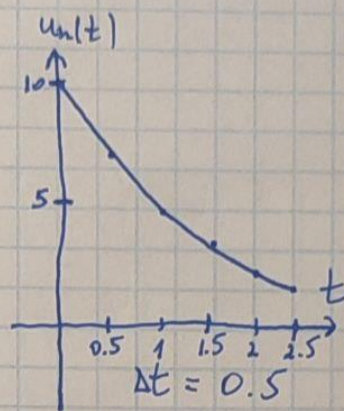
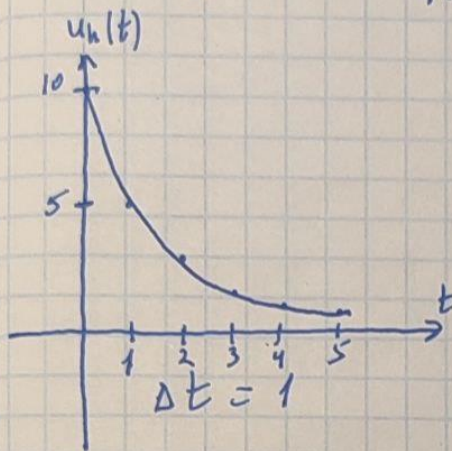

$$(2) \theta = \frac{1}{2} \Rightarrow q^0 = 10$$

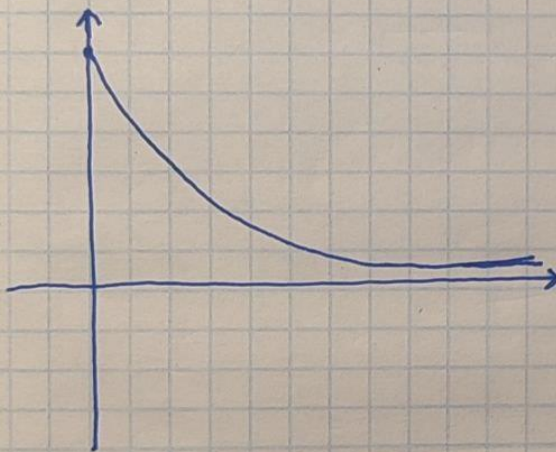

(3) $\theta = 1 \Rightarrow q^0 = 10$

$$q^{j+1} = \frac{q^j}{1 + \Delta t}$$

Загальний вигляд графіка:

(VII) Задача Коши: $p = 1, q = 0$

$$\begin{cases} u'(t) + \alpha u(t) = f(t) \\ u(0) = u_0 \end{cases}$$

$$u(0) = u_0$$

$$\alpha = 1, f(t) = 0, u_0 = 10$$

$$u'(t) + u(t) = 0$$

$$\frac{du}{dt} = -u \Rightarrow \frac{du}{u} = -dt \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \ln |u| = -t + c, \quad c \in \mathbb{R} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow |u| = e^{-t+c} = e^{-t} e^c = |k| e^{-t}, \quad k \in \mathbb{R} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \underline{u = k e^{-t}} \rightarrow \text{зачарний розв'язок}$$

$$u(0) = u_0 = 10 = k e^{-0} = k \Rightarrow k = 10$$

Отже,

$$u(t) = 10 e^{-t} \quad - \text{розв'язок задачі Коші}$$